

Getuigen als 'vreemdeling' in de 21^e eeuw ir. J. M. ten Brinke

Vrienden,

We zijn, als christen, niet meer van deze wereld. Heel treffend werd ik daarbij bepaald toen een Armeense asielzoeker, die een vriend was geworden, tot geloof kwam en in de maanden daarna wilde gaan leren leven zoals Christus ons geleerd heeft. Zoals u, jij en ik liep hij tegen zichzelf aan. Op een dag kreeg hij, als pizzabezorger op zijn brommer, een ongeluk. Hij werd geschept door een auto, vloog door de lucht en belandde met een klap op straat. Die avond zocht ik hem op in het ziekenhuis; hij was weer bij kennis maar had overal pijn. Nadat we wat gepraat hadden vroeg hij me: 'Jurjen, zegt eens, is het fout dat ik vanmiddag het volgende dacht? Ik vloog door de lucht, belandde op straat en was een tijd bewusteloos. Toen ik weer bij kwam voelde ik mijn lichaam en dacht ik: 'Jammer, ik leef nog.' Ik vroeg hem waarom hij dat dacht. En zijn antwoord was: 'Het zou zo fantastisch zijn als ik niet meer tegen mijn zonde hoeft te strijden... maar naar Jezus mocht en met God verenigd zou zijn in de hemel.'

Wonderlijk mooi en eerlijk toch? Ik herken dat. Je wordt vreemdeling op aarde. Je wordt haast vreemdeling voor jezelf... Maar voor nu... leef ik nog op aarde.

Ik wil navolger zijn van Jezus Christus. En ik realiseer me terdege dat überhaupt het verlangen om 'navolger' te zijn genade van God is.

Als de Bijbel ons vertelt dat we vreemdeling zijn... pelgrim op deze aarde... ons thuis hier niet is... we hier geen blijvende stad hebben, dan geldt dat natuurlijk in veel sterkere mate voor onze HERE en Heiland Christus. Hij die de hemel, het Paradijs, verliet... om naar de aarde te komen. Hij die preekte en wonderen deed, maar die uiteindelijk verfoeid werd en aan het kruis eindigde. Hij die voor velen vandaag de dag, christen of niet, alsnog een inspiratiebron is. Deze Jezus moet vervolgens zo'n beetje de helft van Zijn woorden inslikken... ze gelden niet, voor talloze mensen die Hem toch zo inspirerend vinden, maar selectief shoppen in Zijn woorden.

Hoe kun je, als volgeling van deze Jezus, een aansprekend getuige van Hem zijn? Welk advies geeft Hij? Vaak hebben we ons gericht op 'ervoor zorgen dat we niet doen wat we niet zouden moeten doen'. Met andere woorden: houd je aan de geboden. En als ik het goed zie, dan bedoelen we daar vooral mee: maak geen fouten. Doe geen dingen die je niet moet doen. Toch!? Op die manier zijn we dan een 'apart gezet volk'. Dat het anders doet. We zijn niet beter dan een ander, maar we doen natuurlijk wel beter dan een ander (die de Wallen bezoekt, die niet bidt voor zijn eten, die vloekt of die de zondag op het voetbalveld doorbrengt). Wij doen het anders. En als kerk zijn en waren we druk bezig om geen smet op ons blazen te krijgen. Probeer zo zuiver mogelijk te zijn...

Als kind leerde ik om mijn zonden te overdenken. Dat werd op school, in de kerk en op zondagschool verteld. En laat me je zeggen: ik heb het daar moeilijk mee gehad. Misschien zie je me nu als een grote zondaar, een arrogante farizeër, maar ik vertel je eerlijk: er waren avonden dat ik als tiener op mijn knieën voor het bed lag. Ik liet de dag passeren en piekerde me suf welke zonde ik had gedaan. Vooral de zondagavonden waren ingewikkeld: die dag had ik de rustdag gehouden, ik had mijn ouders geëerd en gehoorzaamd, niet gestolen, niet gedood, niet echtgebroken, ik was ook echt niet jaloers geweest... Sommige avonden scoorde ik op de lijst van de 10 geboden een 10. Echt waar! Waar moet je dan nog

om bidden, qua vergeving? Ik was, zo zag ik later, veel te veel gefocust op het 'niet fout doen'.

Maar... is de kern van zonde, dat wat Jezus ons leert in het Nieuwe Testament, niet veel meer gericht op 'heb je genoeg goed gedaan'? Denk eens aan Mattheüs 5, waar Jezus in de Bergrede oproept om 'volmaakt te zijn'. Het is dat bekende gedeelte, waar van alles langs komt in vergelijking met de wet

van Mozes. Mozes had gezegd: niet echtbreken. Maar Jezus zegt: als je al kijkt naar een vrouw om haar te begeren heb je overspel bedreven.

Mozes had gezegd: niet negatief spreken over je naaste. Maar Jezus zegt: spreek positief! OF EED ZWEREN.

Mozes had gezegd: niet stelen. Maar Jezus (en later Paulus) zeggen: werk maar hard zodat je kunt weggeven van wat je verdient hebt aan wie arm zijn!

Dát is nogals eens een opdracht. De kern van zonde is niet 'doen wat je niet mag doen', want dan kunnen veel van ons nog 'verschoond blijven'. De kern van zonde is dat je niet doet wat je wel zou moeten doen. Namelijk: God eren. Je naaste liefhebben. Méér doen dan wat gewoon is. Niet één mijl mee lopen, maar twee. Niet een beetje helpen, maar van je twee jassen er één weggeven. Niet alleen de wet houden, maar alles verkopen wat je hebt en Jezus volgen.

En opeens realiseerde ik me dat ik een grote zondaar was...

Die houding zou ons moeten inspireren tot wat ik wil noemen: actief vreemdelingschap. En als je het populairder wilt: goed gek doen. Vêrder gaan dan een mens zou moeten willen. Meer doen dan wat normaal is. Uitreiken!

Het betekent concreet dat wij, in navolging van Vreemdeling Jezus, vreemdeling kunnen zijn om wat we *niet* doen, maar vooral ook om wat we *wel* doen.

Als christen zijn we vóór de hulp aan zwakken, armen, vreemdelingen. Als christen lopen we met een afvalprikker rond waar anderen hun afval op straat laten vallen. Als christen staan we vooraan als het gaat om de oproep iets in de mantelzorg of in onze directe buurt te doen. Als christen sturen we een kaart naar de collega die burn-out thuis zit en bidden we voor hem of haar. Als christen nodigen we onze burens uit op onze verjaardag, ook al nodigen zij ons niet uit. En nog even voor alle duidelijkheid: als christen hebben we niet het 'alleenrecht' op goed doen. Gelukkig zijn er, dankzij Gods algemene genade, heel wat mensen (seculier, moslim, of welke levensovertuiging dan ook) die zich inzetten voor hun omgeving. Maar: christenen moeten het sowieso doen.

De Joden waren vreemdelingen bij uitstek, toen zij als ballingen naar Babel afgevoerd waren. En waar roept de profeet Jeremia hen toe op? Om de vrede en de bloei van de stad te zoeken; om zich daarvoor in te zetten, om er voor te bidden. Want de bloei van de stad... is ook hun bloei. En zo is het.

Een goed verstaander voelt aan waar ik heen wil. Als we aan ons vreemdelingschap in de 21^e eeuw inhoud willen geven, zullen we vooral moeten kijken naar de mogelijkheden die we hebben om in navolging van Jezus Christus, **de Vreemdeling**, onze comfortzone te verlaten (zoals Jezus de hemel verliet) om in deze wereld een helder licht te zijn.

Ik kan me in ons multicultule stadsdeel Amsterdam-Noord geen beter compliment wensen dan dat de burgerlijke overheid ons als kerk opbelt en vraagt 'of er nog mensen zijn uit jullie kerk die in het buurtcomité in de Vogelbuurt zitting willen nemen'. Op mijn vraag hoe de wethouder er dan toe komt om me te bellen, antwoordt ze dat 'die mensen uit Hoop voor

Noord die in een paar buurten in het buurtcomité zittten zo gepassioneerd en betrouwbaar' zijn. Kijk, dat wordt interessant. We zijn vreemdeling en vreemde vogels (we geloven immers in Jezus Christus, de Gekruisigde en Opgestane), we geloven in iets waar anderen om lachen, maar we hebben wél wat te bieden. Het betekent volgens mij dat de eerste drempels, de stenen in de aarde (of zo je wilt het onkruid), een beetje opgeruimd worden.

Vooroordelen tegen het christelijk geloof worden geslecht... en we bidden en hopen dat de dag komt dat het zaad van het Evangelie gestrooid kan worden in harten vol toebereidde aarde.

Wat we doen is niets anders dan waar de Bijbel ons toe oproept: *wat gij wilt dat de mensen u doen, doe het aan hen*. En ja, dat is veel positiever dan het Nederlandse 'wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet. Wat we doen is: **dienen**. Dienen zoals Jezus diende, toen Hij uitlegde 'ik ben niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen.'

Vreemdelingschap overkomt je... als je christen wordt. Maar het is ook een keus. God trekt, Jezus roept. En de discipelen volgen. Zo mogen ook wij dat doen. Verkondigers van de goede boodschap zijn, in woorden en met daden. De Evangelieboodschap, die niet naar de mens is, verkondigen, met daden en in woorden. Niet verbaasd zijn als dat weerstand oproept; niet vreemd opkijken als dat als dwaasheid gezien wordt. En dan gaan merken en ervaren dat het volgen van de Here Jezus kruisdragen betekent, maar dat we het kruis vrolijk dragen mogen. Met opgeheven hoofd. Ziende op Jezus, de overste Leidsman.

Voor degenen die zich afvragen wat ze nu precies met mijn bijdrage moeten zal ik afsluiten met de meest concrete voorbeelden die ik kan noemen. Ik hoop echter wel dat je beseft dat je **uit genade gered wordt** en niet uit de werken. Rechtvaardig worden voor God... is één brok genade. En levensheiliging, gaan leven zoals God het bedoeld heeft, is dat ook!

Gebruik de bijzondere gebeurtenissen in je leven als mogelijkheden.

- Verhuis je? Geef een borrel voor je straat, nodig hen uit, vraag hen te komen omdat je hen wilt leren kennen.
- Krijg je een kindje? Laat 20 extra geboortekaartjes drukken en verspreid ze in je straat. Al die mensen krijgen een mooie Bijbeltekst in de bus én vragen zich af waarom je doet wat je doet. Zo mogelijk nodig je hen ook nog uit voor de doop. Is dit ingewikkeld? Helemaal niet...! We zijn het alleen niet gewend. Maar makkelijker kan niet. Je hoeft er niet eens voor te praten. Doet niemand het? Geen probleem. Tal van mensen geloven ook niet in God; dan zeg jij toch ook niet dat je dit niet gaat doen?
- Ben je jarig? Nodig niet alleen christenen uit. Maar ook anderen uit je directe omgeving. Zodat ze kennis maken met volgelingen van Jezus. Vreemdelingen, die zich niet distantiëren, die niet de waarheid in pacht hebben, maar die de Waarheid ontmoet hebben (de waarheid is een persoon, Jezus!). En die zich door Hem laten (ver)leiden in het doen van het goede.
- Vertrek je als collega? Regel een kadootje (Bijbel?) voor je collega's.
- Kom je elke maand bij de plaatselijke Chinees? Biedt hem of haar met Kerst een Chinese kinderbijbel aan.
- Veroorzaak je met jullie kerk vooral parkeeroverlast in de buurt? Koop 100 viooltjes bij het tuincentrum, pak ze in, doe er een kaartje aan en breng het rond in de buurt: een bloemetje van de kerk (en wee je gebeente als je durft te discussiëren over de vraag of de evangelisatiecommissie of de diaconie het moet betalen).

Je zou haast denken dat het leuk is om vreemdeling te zijn, niet!? 'Leuk' is niet het goede woord. Maar een ieder die ervaren heeft wat het betekent om met Christus verbonden te zijn, om een vergevende God te hebben die in Jezus één werd met ons mensen... weet ook wat voor vreugde het oplevert om anderen van dat goede nieuws deelgenoot te maken.

We zijn een volk... rondom een vreemd verhaal. Maar het is tegelijk de meest hoopvolle boodschap die er is in een wereld, die vervreemd is van zichzelf. Die nauwelijks meer weet waar ze voor staat. Die houvast nodig heeft.

U, jij en ik... we mogen wijzen op het Anker in de storm. Op de Rots in de branding. Op het Licht aan het eind van de tunnel.

Ja, geredde zondaars zijn Koningskinderen van een ander Koninkrijk. Maar zolang zij hier op aarde leven mogen ze dit vreemde verhaal delen, tot eer van Gods Naam!

Amen.

J.M.ten Brinke